

NWSA-Fine Arts
ISSN: 1306-3111/1308-7290
NWSA ID: 2015.10.2.D0166

Status : Original Study
Received: January 2015
Accepted: April 2015

E-Journal of New World Sciences Academy

Sezin Türk Kaya

Uludağ Üniversitesi, turkkaya@uludag.edu.tr, Bursa-Turkey

<http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2015.10.2.D0166>

NANCY SPERO'NUN "AKROBAT" ADLI YAPITI: MUHALİF DANS

ÖZET

Nancy Spero, 1926-2009 yılları arasında yaşayan, 1960 yıllarında yeni yeni oluşmaya başlayan kadın hareketlerinin içinde yer alan Amerikalı sanatçıdır. Çalışmalarını oluştururken yaşadığı bölgelerden, yerel ve evrensel hikâyelerden beslenen sanatçının, 1970 yılından sonra çalışmaları tamamıyla kadınlar ve onların tarih öncesinden günümüze kadar yaşadıkları ile ilgilidir. "Nancy Spero'nun "Akrobat" Adlı Yapıtı: Muhalif Dans" başlıklı araştırma, sosyal ve siyasal olayların toplumları nasıl etkilediğinin bilincinde bir kadın sanatçı olan Nancy Spero'nun "Akrobat" isimli eserinden hareket edilerek sanatçının; toplumsal olayları, tarihsel süreçte kadının yerini kendi üslubu çerçevesinde nasıl sorguladığını belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada Nancy Spero'nun farklı tekniklerle gerçekleştirdiği çalışmalardan yola çıkılarak "Akrobat" isimli eseri; teknik, üslup, tarihi ve mitolojik kaynakları kullanışı ve yorumlayışı çerçevesinde incelenmiştir. Bu araştırmanın sonucunda, tarihin her döneminde farklı alanlarda var olma mücadelesi veren kadına; yine bir kadın ve sanatçı olarak yaşadığı bütün olumsuzlukları lehine çevirip kendi sanatsal üslubu çerçevesinde eleştiri ve yorum getiren Nancy Spero'yu bir sembol olarak nitelendirmenin olası olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nancy Spero, Akrobat, Kadın,
Çağdaş Sanat, Beden

NANCY SPERO'S WORK "ACROBAT": DISSIDENT DANCE

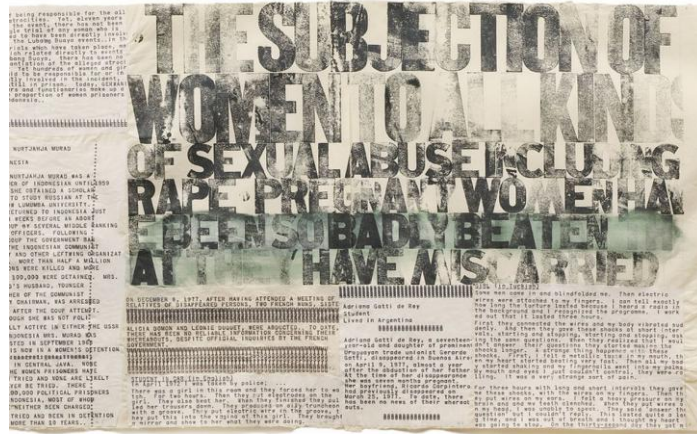
ABSTRACT

Nancy Spero is an American artist who lived between 1926 and 2009, and took part in the women's movements starting newly in the 1960s. The artist was impressed by the areas she lived, and nurtured by the local and universal stories while creating her Works, but after 1970, her Works are utterly about women and their true stories from the prehistory to the present day. Nancy Spero's known work "Acrobat": The research, titled 'Dissident Dance' aims to determine how the artist questioned the place of women in the historical process within her style, based on the work titled 'Acrobat' of Nancy Spero as a female artist, who is aware of the fact how social and political events influence society. In the research, the work titled 'Acrobat' is examined in the context of usage and interpretation of technical, stylistic, historical and mythological sources, based on the Works created by Nancy Spero using different techniques. At the end of this research, it is thought to be possible to symbolize Nancy Spero, who made interpretation and criticize in her own artistic style as a female artist by turning in favour of all the negativity she lived.

Keywords: Nancy Spero, Acrobat, Woman, Modern Art, The Body

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Nancys Spero Amerika doğumlu sanatçı ve eylemcidir. Sanatçı 1960'lı yıllarda kadın figürünü temel aldığı eleştirel feminist çalışmaları ile tanınmaya başlar. İlk dönemlerinde toplumsal olaylardan ve 60'lı yıllarda popüler bir tema olan Vietnam savaşından etkilendiği, savaşı eleştirdiği çalışmalar üretir. Sanatçı genel olarak çalışmalarında, eski çağlarda, mitolojik hikâyelerde yaşayan kadınlarla günümüzde uçlarda yaşayan, çağdaş kadınların inanışlarını yorumlar. Sanatçının yorumladığı kadın tipleri yaklaşık olarak 450 civarındadır. Nancy Spero, çalışmalarında kadına karşı yapılan ayrımcılığı ve şiddeti eleştirir (Wye, 2004:214). Sanatçı; ebiyatı, belgeleri, mitolojik ve antik kaynakları, kadın figürü ve yaşam arasındaki ilişkiyi kaydetmek için kullanır. Spero'nun tüm eserlerinde, önceden var olan kültürel hikâyeler, yeni içerik ve çağrışımlara taşınır ve sanatçı bunlardan günümüzün hikâyelerini meydana getirir. Onun hikâyeleri resimleridir aslında. Sanatçının farklı dönemlerde yoğun olarak; mürekkeple erken dönem çalışmalara, Tarot resimlere, siyah tarzda çalışmalara (Paris dönemi), savaş resimlerine, Artaud resimlerine/kanunlarına, fiziksel engel, eziyet, acı, ızdırap, şekil ya da görünüm değişimlerini incelediği resimlere ve önder kadın figürlerine yöneldiği görülür. Klasik olarak kabul edilen Spero resimlerinde; Gecenin Saatleri, Kadına İşkence, Zamana Dair Notlar, Dilin Ortaya Çıkışı, Tiyatro Hikâyeleri (Artemis, Akrobat, divalar, dansçılar) gibi konu, kişi veya kavramlar vardır (Lyon, 2010:1-7). Sanatçı 1960'lar ile 1970'li yıllar arasında bir geçiş dönemi yaşamıştır. Bu süre içerisinde karanlı/siyah dönem olarak adlandırılabilir bir seri resim üretir. Bu resimler daha çok tuval üzerine yağlı boya tekniği ile üretilmiştir. 70'li yıllardan sonra sanatçının kâğıt üzerine mürekkeple ürettiği çalışmalarında ve baskı resimlerinde bir artış olur. Sonraki dönemlerde sanatçı, çalışmalarında karışık teknik ve zaman zaman da özel mekânlar için kurgulanmış enstalasyonları kullanır. Sanatçının mürekkep ile başlayan resimleri, şablonların eklenmesi ve diğer baskı resim teknikleri ile zenginleşerek tamamlanır. Baskı resmi bir şekilde çalışmalarına dahil eden sanatçı, bunu uygularken son derece özgür davranır. Sanatçının uygulamaları arasında kağıt üzerine geliştirdiği elle basmaları, duvar veya cam yüzey üzerine uyguladığı şablon baskıları, serigraf ve metal baskıdan yararlanarak yaptığı figür çalışmaları vardır.

Resim 1. Nancy Spero, Notes in Time, kağıt üzerine şablon baskı
(Picture 1. Nancy Spero, Notes in Time, Stencil on paper)

Resim 2. Nancy Spero. A Cycle in Time, İpek Üstüne Elle Baskı, 1995.
(Picture 2. Nancy Spero. "A Cycle in Time," Handprinting on silk.
1995.)

Resim 3. Nancy Spero. The Goddess Nut II, Kağıt Üstüne Elle Baskı ve kolaj, 213.4 x 279.4 cm, 1990.
(Picture 3. Nancy Spero. The Goddess Nut II, Handprinting and printed collage on paper, 213.4 x 279.4 cm, 1990.)

"Artaud Kanunları" ve Brecht şiirlerinden yola çıkarak ve onlara göndermeler yaparak oluşturduğu birçok resmi, özgün baskısı ve enstelasyonu (yerleştirmesi) vardır. Nancy Spero'nun, edebi eserlerle özellikle de şiirle olan ilişkisi sadece Antonin Artaud ya da Bertolt Brecht şiir ve metinleri ile ilgili değildir. Sanatçının önceki dönemlerden, mitolojiden ve kültürler arası hikâyelerden beslenerek oluşturduğu çalışmaları birçok şeyi bir arada barındırır. Mısır kültüründe yer alan tanrı ve tanrıça figürleri, uzak doğu sanatında yer alan ince uzun dikey kompozisyon anlayışı ve resim yazı birlikteliği Spero'nun çalışmalarının neredeyse merkezinde yer almaktadır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Yaşadığı dönemde her türlü sosyal ve siyasal olayı yakından takip eden sanatçı bu olaylar karşısındaki duygularını sanatını kullanarak dışa vurmuştur. Eserlerini sadece oluşum aşamasında değil aynı zamanda sunarken de kendine özgü bir dil kullanmıştır. Böyle radikal bir sanatçının eserinin ve bu eser ile birlikte sanatçının bir döneminin incelenmesi ve Türkçe'ye kazandırılması oldukça önemlidir.

3. ANAKONU (SUBJECT)

3.1. The Acrobat (Akrobat)

İlk kuşak kadın sanatçılar, kadın sanatçıların sanat galerilerinde, sergi mekanlarında sanatçı kimliklerinden çok sanat eserlerinin içinde seyirlik nesnelere olarak yer aldıklarını ve bundan duydukları rahatsızlıkları dile getirirler. 1970'li yıllarda kadın sanatçılar tıpkı günümüz sanatçıları gibi, kadın bedenini, kadın duyarlılığını, kadın cinselliğini, *tarihteki kadın imgelerini, kadın bedeni üzerinden yapı bozumları ve kadınların tarihini incelerler* (Bird, 2001:42). Bu inceleme ve araştırmalar kadınlar tarafından ortaya çıkan sanat eserlerinin çeşitlenmesine ve sayılarının artmasına neden olur. Değişen zaman ile birlikte sanat alıcısı ve üreticisi olan kadın kitlesinde bir değişim meydana gelir. Nancy Spero bu yıllardaki yapıtlarında erkek egemen düzende, erkekler tarafından kadınlara uygulanan baskıyı eleştirir.

1970 sonrasında Nancy Spero'nun çalışmaları ağırlıklı olarak kadınlarla ilgilidir. Kadınlar antik dönemden günümüze kadar yaşadıkları veya yaşattıkları ile Spero'nun konularının merkezinde yer alırlar. Şablonlardan kestiği görüntüleri fotokopiler ile çoğaltır veya baskıresim tekniklerini çalışmalarında kullanır. Malzeme olarak kağıt, parşömen, ince plastik veya ince deri parçalarını kullanan sanatçı bu malzemeler ile kadına ve kadın bedenine ait çeşitli mesajlar verir. Yırtılan, parçalanan zarar gören eski zaman tanrıçaları, kadın savaşçılar, eziyet çeken kadınlar ve günümüz kadınları bu resimlerin içine serpiştirilir.

4. BULGULAR (FINDINGS)

Resim 4. Nancy Spero, Akrobat, 280.67x52.07 cm, Kağıt Üzerine Karışık Teknik, Çizim, Boyama ve Kolaj, 1990.

(Picture 4. Nancy Spero, The Acrobat, 280.67x52.07 cm, Drawing; Collage Mix Media and collaged papers on paper, 1990.)

"Akrobat" isimli çalışma 7 farklı panelden oluşur. Bu paneller de tek parça değildir. Her bir panel dört tane küçük kâğıdın birleşmesinden meydana gelir. Küçük boyutlu kağıtlar birbirlerine arkadan bağlıdır. Resme ilk bakıldığında bu parçalar göze çok çarpmaz. Her bir panel duvara uçlarından çiviler ile sabitlenmektedir. Sanatçı çalışmasında kağıt üzerine, kolaj, boyama ve baskı yöntemlerini kullanarak karışık teknikler uygulamıştır. Nancy Spero, kağıt üzerine ince plastikten, metal levhalardan, parşömeden ve kağıttan kestiği şablonlar ile baskılar yapmıştır. Kestiği şablonları, sanatçının kendisi tarafından "görüntü arşivi" olarak nitelendirdiği kalıplarındandır (Markus, 2013:164). Sanatçı, sıçrayan kadın figürünü ilk önce derin oyma yöntemi ile oluşturur. Sonrasında çukur baskı olarak siyah mürekkeple konturlara boya vererek ve kalıbını silerek çukurda kalan konturların boya almasını sağlar.

Siyah konturlardan oluşan kalıbın üzerinden önce yumuşak merdane ile açık renk sonra sert merdane ile koyu renk boyayı verir. Yere çömelmiş duran figürün baskı aşamasının başlangıcı diğerinden farklıdır. Bu kalıp fotogravür olarak hazırlanıp renk verme işlemi sırasında diğer kalıpla aynı yöntem uygulanır. Kalıbın üzerinden önce yumuşak merdane ile açık renk sonra sert merdane ile koyu renk boya verilir. Bu yöntem ile fotogravürde hazırlanan görsel, metal kalıp üzerine kimyasal işleme uğratılarak aktarılır. En son işlem olarak da baskıya geçilir. Elinde dildo (yapay penis) olan kırmızı daire içindeki kadın figürü mühür mantığında basılan bir görüntüdür. Kırmızı figürün altında, koşan elbiseli kadın figürü kolajdır. En son panelde yer alan, elleri arkadan bağlanmış kadın figürü fotoğraftan kağıda transfer yöntemi kullanılarak aktarılan bir görüntüdür. Resmin geneline dağılmış, büyüklü küçüklü kadın figürleri ise kolajlardan meydana gelir.

Sanatçı sadece resimdeki figürler ve içinde barındırdığı simgeler ile değil aynı zamanda resmin sergileme biçimiyle de çeşitli mesajlar vermek ister. Nancy Spero galeriye, eserlerini rulo yapıp koltuğunun altında taşıyarak gelir. Bu çalışmalar ilk defa çerçevesiz sadece çiviler ile duvara tutturularak sergilenir. Bu hareketi ile "dildo dansçıların" eylemlerine ve "Notes in Time" serisine göndermeler yapmaktadır. Nancy Spero, çerçevesiz olarak iç mekanda sergilediği "Akrobat" isimli çalışmasında duvarları paneller ile bölerek kullanır. Bu bölünmede acı çeken, eziyet gören hapsedilen, parmaklıklar ve duvarlar arkasında kalan kadınların çilesine, hoplayıp zıplayan, koşan, tepinen cinselleştirilmiş bedenleri kullanarak vurgulamak ister (Bird, 2001:67).

Pagan inancında doğanın döngüleri, tanrıçalar, cinsellik, bitki ve hayvanlar kutsal kabul edilir. Pagan ritüelleri bütün bu inançlar çerçevesinde şekillenir [1]. Paganlarda doğayı sevmek ve onun bir parçası gibi davranmak, doğanın döngülerini kabul etmek esastır. Yapılan bütün ritüeller doğanın ritmine uyum sağlamak için yapılır. Bu döngüler günlük yaşam içinde belirlenen mevsim geçişleri, ay ve güneşin hallerindeki değişimler olarak örneklenebilir (Yorgancı, 2013:14). Nancy Spero, eski dönem inanışlarından olan paganizme ve tanrıça efsanelerine olan ilgisini, "Akrobat" adlı çalışmasında yer alan "döngü", "kadınlar" ve "tanrıçalar" ile simgeleştirir.

Döngü; pagan inancının temel esaslarından birisidir. Doğanın döngüleri kendi içinde yaşam ile ölüm, kadın ile erkek, gece ile gündüz, uzak ile yakın, boş ile dolu gibi zıtlıkları da barındırır. Resimdeki döngüde sıçrayan ve sabit duran iki farklı kadın figürü vardır. Sıçrayan kadın Carnak'taki bir tapınakta Mısırlı bir akrobatın pozundan esinlenilmiş, sırtüstü geriye doğru atlayan akrobattır, sabit duran kadın figürü ise Kolomb öncesi döneme ait, kolları bağlı

çömelmış bir iskelet figürüdür. İki figür arasında bir savrulma hareketi oluşur (Bird, 2001:67).

"Akrobat, tam ortadaki alanda döngüsel bir ritim ortaya koyar. Bu ritim, eylem ve sükunetin-dans aktivitesi, ölümün soğukluğu - titrek bir hareketidir ve bu, birincil ideolojik işlevi, nesnelere ve izleyicileri tarihsel ve sosyal anlamlarla donatılmış görünürlük biçimleri içerisinde çerçevelemek olan gelenekleri güçlendiren tek bir figür tarafından yakalanır." (Bird, 2001:68).

Kolları bağlı olan figür ise sanatçının birçok resminde farklı biçimlerde kullandığı, Sheela Na Gigs dir. Bu figür, kötü ruhları uzak tutmak için kullanılan kabartma resimdir [2]. Pagan halk danslarında yer alan dönerek dans etme eylemi resimde Akrobat ve Sheela Na Gigs ile simgelenir. Bu döngünün içerisinde yer alan ve sanatçının uzun yılları kapsayan dağarcığına ait hareket etmeyen ve dans eden kadın figürleri panellere rastgele serpiştirilir. Sağ tarafta duran iki panel (altıncı ve yedinci paneller) bu dönme hareketini durdururlar.

Altıncı ve yedinci panelde üç farklı kadın figürü vardır. Kadın figürleri; dildo dansçısı, kıyafetli koşan kadın ve son panelde tek başına duran elleri arkadan bağlı yere bakan çıplak kadın figürüdür. Nancy Spero, çalışmasında tarihte eziyet çeken, işkence gören ve kaynaklara geçen önemli kadın figürlerini kullanır. "Akrobat" isimli çalışmasında yer alan kadınlar diğer kadınlar hakkında ipuçları vermektedir. Sanatçının en sevdiği imgelerinden biri olan Dildo Dansçısı, kırmızı siyah Antik Yunan vazolarında yer alan bir figürdür. İki elinde dildo olan çıplak kadın kendinden geçmiş bir şekilde Dans etmektedir [3].

Yunan sanatının pagan kültüründen etkilendiği bilinmektedir. Kırmızı siyah betimlenen seramik Yunan vazolarının üzerinde sıklıkla bu tip dans betimlemeleriyle karşılaşılır. Modern zamanların bayramları da eski zamanlardaki büyü törenlerine uzanmaktadır. Pek çok bilim adamı Pagan ritüellerinin Yunan tiyatrosuna kaynak olduğuna inanmaktadır. Bu törenler, yağmurun yağması, günlerin uzaması, bolluk bereketin artması, havanın ısınması, tarlaların yeşermesi, üremenin artması için yapılıyordu. Törenler sırasında cinsel özgürlük tanınıyordu. Bu törenlerde toplulukların gerçekleşmesini istedikleri olaylar simgesel olarak canlandırılıyordu. En önemli kavramlardan biri "bolluk"tu. Özellikle mevsim değişimi sırasında yapılan törenlerde ölüm ve dirilme ile ilgili pek çok simge kullanılıyordu. Paganların yaptığı ritüeller zaman içinde mitolojiye ve öykülere geçip, tiyatroya ve halk oyunlarına dönüşür. Mitolojide ölme ve dirilme, Osiris, Attis, Thammuz, Adonis, Dionizos, Demeter mitlerinde yer alır [4].

Yedinci panelde tek başına elleri arkadan bağlanmış olan kadın figürü Nancy Spero'nun "Gestapo Victim", "The Ballad of Maria Sanders" gibi resimlerinde kullandığı Maria Sanders'dir. Maria Sanders'in gestapo tarafından, birlikte olduğu erkeğin yanından alınmasını, saçlarının kesilip kıyafetlerinin parçalanarak şehir sokaklarında gezdirilmesini ve öldürülmesini anlatan şarkı sözleri Bertolt Brecht'e aittir [5]. Maria Sanders işkence yapılarak öldürülen bir kadındır. Kendisi gibi öldürülen kadınları temsil etmektedir. Pagan döneminde yaşamış ve Maria Sanders ile benzer şekilde öldürülen ve tarihe mal olmuş kadın figür İskenderiyeli Hypatia'dır.

Bu resimde dildo dansçısının altında yer alan elbiseli koşan kadın figürü, Hypatia, 400'lü yılların başlangıcında İskenderiye'de yaşamış bir bilim insanıdır. Hypatia İskenderiye'de öğretmenlik ve felsefe ile ilgilenen bir matematikçi ve düşünürdür. Bilgisi ve düşünceleri, çevresinde kabul görüyordu, insanlar nezdinde bir değeri vardı. Çok tanrılı dinlere inanıyordu. Hypatia felsefe öğretmenliği ve ahlak hocalığı ile kadınlık kavramını değiştirmiştir. Kişisel yaşamı

ve halk arasındaki davranışlarıyla İskenderiye'nin tanınmış yüzlerinden biriydi. Kaynaklar onu, bilge, güzel, genç olarak tanımlıyor. Halkın saygısını kazanmıştı ama bazı çevrelerin de düşmanlığını uyandırıyor. Hypatia'nın yaşamı toplumsal ve dinsel koşullar altında, babasının ona miras bıraktığı bilim ortamında, ileri düzeyde felsefe ile ilgilenen kişiler arasında geçti. Hypatia yaşadığı dönemde dini makamların hoşgörüsü sayesinde pagan inancını gizleme ihtiyacı duymadı.

Hypatia'nın ölümü şu şekilde tasvir edilmektedir.

...Hypatia'nın sık sık Vali Orestus ile görüşmesi Hristiyanların hoşuna gitmiyordu. Hypatia'nın, Vali Orestus ile Piskopos Cyril'in uzlaşmasını engellemeye çalıştığı düşünülüyordu. Böyle düşünen bir grup bağnaz, Peter adındaki çete liderleri ile birlikte Hypatia'nın evinin önünde pusuya yattılar ve onu beklemeye başladılar. Hypatia eve geldiğinde ise onu kaçırıp Caesareum adındaki bir kiliseye götürdükten sonra tamamen soydular. Ardından onu taşıyarak öldürdüler. Daha sonra Hypatia'nın parçalanmış bedenini alıp Cinaron adındaki bir yerde yaktılar [6].

Altıncı ve yedinci panelde yer alan üç kadın figüründen ikisinin üzerinde kıyafetleri yoktur. Bu iki figürün duruşları bize onların kıyafetsiz olmalarının nedenlerinin farklı olduğuna dair mesajlar vermektedir. Elinde dildo olan, dans eden kadın figürü "çıplaktır". En son panelde elleri arkasından bağlı duran kadın figürü ise soyunuktur, hatta zorla soyulan bir kadın figürüdür. Soyunuk olmak, elbisesiz olma durumudur. Çıplaklık ise bundan farklı olarak bir sanatsal temsildir. Soyunuk olma durumunda kişinin duyduğu bir mahcubiyettir. Çıplaklık ise savunmasız bir beden imgesinden çok kendinden emin ve hoşnut bir beden imgesidir. Soyunukluk, "tek başına" olmaktır; fakat çıplak olmak ise başkaları tarafından görülmek "ve kendini tek başına algılamamak demektir... Soyunukluk kendisini kendine açar. "Çıplaklık ise sergilenir." (Leppert, 2002:273-275).

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS)

Nancy Spero pek çok sanatçı gibi günlük hayattaki olaylardan etkilenir. Onu diğer sanatçılardan ayıran en belirgin özelliği, kendi dönemi içinde son derece radikal duruşu ve olayları yansıtmadaki sıra dışı yöntemleri olmuştur. İnsanların birbirleri ile konuşmaya çekindikleri, varlığını inkar ettikleri konuları resimlerine taşır. Nancy Spero, fovizm ve ekspresyonizme yakın duran bir sanatçıdır. Onun sanatını besleyen ve sanatçılarıyla da yönlendiren bu iki sanat akımıdır. Fovizm ve ekspresyonizm akımları klasik geleneğe karşı doğmuştur. Sanatçıları yeni keşifler için Afrika ve Asya'daki sanatlara ilgi duymuşlar ve o bölgelerdeki sanatsal üretimlerden beslenmişlerdir. Sanatçının resimlerinde Mısır'dan, Antik Yunan'dan birçok hikâyeyi ve inancı görmek mümkündür. "Akrobat" resminde Nancy Spero Mısır sanatını, Pagan inancını, Antik Yunan figürlerini kullanır. Sanatçı çok yoğun bir şekilde semboller ile çalışmaktadır. Nancy Spero'nun çalışmalarında şiddet unsurları vardır. Bu unsurları rahatsızlık verecek şekilde bilinçli olarak kullanır. "Akrobat" resminde kullandığı, Maria Sanders ve Hypatia gibi kadın figürleri onun resminin sosyal ve siyasi içeriğini belirleyen unsurlardır. Sanatçı bütün resimlerinde sembolik ve evrensel arayışlarını sürdürmektedir. (Demir. 2001: 50) Bu yönüyle de sanatçı ekspresyonist olarak kabul edilebilir. Sanatçının "Akrobat" isimli resmi ile Henry Matisse'in "Dans" isimli resmi içerik açısından bezerlikler göstermektedir. Her iki resimde de var olan dans olgusunun yanı sıra, saf renk kullanımı ve kolajdan yararlanması Matisse'in tekniğinden de oldukça etkilendiğini göstermektedir. Sanatçı hayatı boyunca

yaşadıklarını resimlerinin alt yapısı olarak kullanmıştır. Zorlu bir hayat mücadelesi veren Nancy Spero gerek inancı gerekse cinsiyeti üzerinden çeşitli tacizlerle karşılaşmış yada bunlara tanıklık etmiştir. Bu olumsuzluklar sanat yaşamını besler. Sanatçının ölümünden önce gerçekleştirmiş olduğu bazı atölye söyleşilerinde görülen şey, ilerleyen yaşına rağmen üretmekten vazgeçmemiş olmasıdır. Çok zengin arşivi olan Nancy Spero çalışmalarının büyük bir kısmını kalıplar kullanarak gerçekleştirir. Sanatçının kalıplar kullanmasının bir nedeni, bedenleri alışlagelmiş bir şekilde tasvir etmenin ötesinde onların bedensel varlığını anlatan iş veya bedensel ilişkilerde bıraktığı izleri kalıplar, kolaj parçaları, parşömenler gibi malzemeler ile vurgulamaktır. Atölye çekimlerinde dikkat çeken noktalardan birisi de sanatçının çeşitli sağlık sorunları olduğu ve bu sorunların ellerini kullanmasını engelleyecek biçimde olmasıdır. Asistanı ile birlikte hareket eden sanatçı son dönem çalışmalarını bu şekilde tamamlar. Bütün bu olumsuz koşullara rağmen Nancy Spero üretmekten asla vazgeçmez ve mücadelesini hep sürdürür.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

- Bird, J., Isaak, J., and Lotringer, S., (2001). Nancy Spero, Phadion Press Limited, Londra, pp:42, 67.
- Demir, F., (2001). Art Book Matisse, Dost Kitabevi, Elemond s.p.a. , Venedik, pp:50.
- Dzielska, M., (1999). İskenderiyeli Hypatia. İstanbul: Berfin Yayınevi, pp:38,72.
- Leppert, R., (2002). Sanatta Anlamın Görüntüsü İmgelerin Toplumsal İşlevi. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, pp:273,275.
- Lyon, C., (2010). Nancy Spero: The Work, Prestel, Münih, pp:1-7.
- Markus, D., (2013). Nancy Spero, Lelong, Exhibition Reviews, Art in America, May, Vol.:101, Issue:5, pp:164.
- Wye, D., (2004). Artist & Prints Masterworks from the Museum of Modern Art, The Department of Publication the Museum of Modern Art, New York, pp:214.
- Yorgancı, İ., (2013). Devlet-Tiyatro İlişkisi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Lefkoşa: Yakın Doğu Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- <http://library.neu.edu.tr/Neutez/6313411893/ismihan%20yorganc%C4%B1%20tez.pdf> (2 Temmuz 2014).

İnternet Kaynakları

1. Nötral Tarafsız Blog, (Erişim Tarihi: 2 Mart 2014). <http://www.notral.com/2010/09/paganizm-incelemesi.html>
2. The British Museum, (Erişim Tarihi: 10 Eylül 2014). http://www.britishmuseum.org/explore/highlights/highlight_object/s/pe_mla/s/sheela-na-gig.aspx.
3. The British Museum, (Erişim Tarihi: 12 Eylül 2014). http://www.britishmuseum.org/research/collection_online/collection_object_details.aspx?objectId=399256&partId=1.
4. Şener. S., Tiyatronun Kaynağına İlişkin Notlar, (10 Şubat 2014). <http://turkoloji.cu.edu.tr/GENEL/sener.pdf>.
5. ART 21, (Erişim Tarihi: 3 Ekim 2013). <http://www.art21.org/images/nancy-spero/ballad-von-der-judenhure-marie-sanders-iii-brecht-1998-1>.
6. Wikipedia, İskenderiyeli Hypatia, (Erişim Tarihi: 10 Aralık 2013). http://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0skenderiyeli_Hypatia.

Resim Listesi

- Printshow international, (3 Mart 2013).
<http://printshow.wordpress.com/2011/04/28/notes-in-time/>
- ART 21, (Erişim Tarihi: 3 Mart 2013).
<http://www.pbs.org/art21/images/nancy-spero/a-cycle-in-time-1995>.
- Five Colleges and Historic Deerfields Database [AC] Mead Art Museum at Amherst College; [HC] Hampshire College Art Gallery; [HD] Historic Deerfield; [MH] Mount Holyoke College Art Museum; [MH SK] The Joseph Allen Skinner Museum at Mount Holyoke College; [SC] Smith College Museum of Art; [UM] University Museum of Contemporary Art at UMASS Amherst, (Erişim Tarihi: 9 Eylül 2014).
<http://museums.fivecolleges.edu/detail.php?museum=&t=objects&type=exact&f=&s=alexander&record=333>.
- Galerie Lelong, (Erişim Tarihi: 6 Şubat 2015).
http://www.galerielelong.com/sites/default/files/imagecache/work_large/gl_7092_-_goddess_nut_ii_1.jpg.